

Harald Sörensen-Ringi

Gustav II Adolf

1911

Sedan 1911 har denna helkroppsstaty av stadens grundare Gustav II Adolf stått på Stora torget i centrala Sundsvall. Sundsvall fick sina stadsprivilegier 1621 (samtidigt som Borås och Göteborg) och det är ur dessa den dåvarande kungen står och läser. Han tittar mot öst eller om man så vill mot Östra tjärn (Vängåvan) runt vilken staden planerades efter den beordrade flytten 1647 från dess ursprungliga plats vid byn Sunds vallar (nu ligger Mittuniversitetet på denna plats).

Skulptören bakom statyn är Harald Sörensen-Ringi. Han föddes 1872 i Tunadal och dog 1912 i Stockholm. Efter att ha utbildat sig på Tekniska skolan (nuvarande Konstfack) och Konstnärskörbundets skola i Stockholm begav han sig 1896 till Paris. Där fortsatte han att utbilda sig och hade även under en period en ateljé. Han återvände sedan till Sverige och hans produktion kom att domineras av porträttbyster och utsmyckningar där statyn av Gustav II Adolf på Stora torget i Sundsvall är ett av hans mest betydande verk. Konstnären blev under sin tid känd för att kunna skapa livfulla och realistiska porträtt. Denna ambition syns också i detta verk. Konstnären har naturligtvis inte haft möjlighet att avporträttera den sedan länge avlidna kungen utifrån levande modell men kontrasten mot Dyfvermans taksulpturer på Stadshuset i idealiserande och antikiserad stil är tydlig. Konstnären vill inte förmedla en idealbild av sitt motiv utan försöka hamna så nära sanningen som möjligt. Denna kontrast speglar även det skifte i arkitekturideal som ägde rum på 1890-talet där det putsade och symmetriska (tex. Stadshuset) fick ge plats för det "äkta" materialet och osymmetri (tex. Granska huset).

Rundlätt och just avstigen från hästryggen iklädd hatt, mantel och höga stövlar med sporrar finner vi stormaktskungen redo att påbörja sitt anförande. Att han står på marken och inte sitter till häst visar på hans fredliga intentioner. Det är alltså inte krigarkungen konstnären avbildar utan den stadsbildande dito. Storleken på statyn är dock allt annat än realistisk utan istället monumental vilket främst kan ses som en anpassning till den monumentala omgivande arkitekturen och den stora öppna plats som torget utgör. För att ännu mer betona det monumentala är statyn placerad på en hög sockel som med sina insvängda hörn och hängande festongutsmyckningar skvallrar om jugendstilens popularitet vid tiden. På vänster sida om kungen finner vi en sköld på vilken Sundsvalls stadsvapen avbildas.

Uppförandet av skulpturen möjliggjordes tack vare en privat donation från direktör Th R Thuresson under en tid då ett stort historieintresse och nationalromantiken bidrog till att en rad kungastatyer runt om i landet uppfördes.